

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA STRATEGII

JAWNE

~~SECRET~~
~~SKŁASOWANO~~

Egz. Nr 1

PRZEZNACZENIE, ZADANIA I ORGANIZACJA DYWIZJI
LOTNICTWA SZTURMOWO-ROZPOZNAWCZEGO
ORAZ JEJ DZIAŁANIA W OPERACJI ARMIJNEJ

(Skrypt wykładu)

40836
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biura Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

40836

WARSZAWA

STYCZEŃ

1971

296

M

szuster
2K

SZUSTER
2K

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA STRATEGII

JAWNE

~~DO DZYTRO
SLUŻBOWEGO~~

~~XXXXXXXXXX~~

Egz. Nr.....**1**

Outs

**PRZEZNACZENIE, ZADANIA I ORGANIZACJA DYWIZJI
LOTNICTWA SZTURMOWO-ROZPOZNAWCZEGO
ORAZ JEJ DZIAŁANIA W OPERACJI ARMIJNEJ**

(Skrypt wykładu)

40836
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biału Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

40836

W A R S Z A W A

S T Y C Z E Ń

1 9 7 1

296

M

Szwastel

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA STRATEGII

JAWNE
~~SECRET~~
~~KLASOWANO~~
~~_____~~

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1969 roku
art. 85 ust. 2
(Dz. U. RP Nr 11 poz. 95)
Podpis

Egz. Nr.....**1**

**PRZEZNACZENIE, ZADANIA I ORGANIZACJA DYWIZJI
LOTNICTWA SZTURMOWO-ROZPOZNAWCZEGO
ORAZ JEJ DZIAŁANIA W OPERACJI ARMIJNEJ**
(Skrypt wykładu)

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biura Zbierów Specjalnych

Nr ewid. _____

40836

W A R S Z A W A

S T Y C Z E Ń

1 9 7 1

PRZEZNACZENIE, ZADANIA I ORGANIZACJA DYWIZJI LOTNICTWA
SZTURMOWO-ROZPOZNAWCZEGO ORAZ JEJ DZIAŁANIA W OPERACJI
ARMIJNEJ

SPIS TREŚCI

- I. Przeznaczenie DLSzR i jej rola na współczesnym polu bitwy.
- II. Zadania dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego.
 1. Ogólna charakterystyka zadań DLSzR.
 2. Lotnicze wsparcie ogniowe wojsk lądowych.
 3. Rozpoznanie lotnicze.
- III. Zasady wykorzystania DLSzR.
- IV. Organizacja, bazowanie i manewr lotniskowy DLSzR.
- V. Organizacja i prowadzenie działań przez DLSzR w operacji armijnej.
 1. Planowanie działań bojowych DLSzR.
 2. Organizacja współdziałania DLSzR z wojskami armii.
 3. Organizacja dowodzenia DLSzR w operacji armijnej.

Zakończenie.

Schematy:

1. Organizacja dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego
2. Organizacja pułku myśliwsko-szturmowego.
3. Organizacja pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego.
4. Organizacja batalionu łączności DLSzR.
5. Struktura dowodzenia DLSzR.

I. Przeznaczenie DISZR i jej rola na współczesnym polu bitwy.

Dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego jest związkim taktycznym lotnictwa frontowego, reprezentującym zaczepne siły tego lotnictwa. Posiadając w swoim składzie dwa pułki lotnictwa myśliwsko-szturmowego i jeden pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego dywizja może skutecznie wykonywać zarówno zadania rozpoznania, jak i zadania ogniowe w strefie taktycznego promienia działania swoich samolotów, z zasady w ścisłym współdziałaniu z wojskami lądowymi i pozostałymi rodzajami lotnictwa. Na kierunkach przymorskich może współdziałać również z marynarką wojenną.

Przeznaczenie DISZR wynika z właściwości bojowych tych rodzajów lotnictwa, które znajdują się w jej składzie, a także z warunków i potrzeb współczesnego pola bitwy. Możliwości wykonania zadań wynikających z tych potrzeb określają rolę DISZR w walce i operacji. A oto kilka najważniejszych czynników określających warunki i potrzeby współczesnego pola bitwy:

- posiadanie broni rakietowo-jądrowej przez strony walczące powoduje, że operacja może być prowadzona z użyciem tej broni, lub bez jej użycia, ale w warunkach stałego zagrożenia jej użyciem;
- wzrosły możliwości ogniowe klasycznych środków rażenia;
- wzrosło znaczenie odwodów. W ich składzie może być niekiedy ponad połowa posiadanych sił;
- systematycznie wzrastają możliwości i znaczenie transportu samochodowego i powietrznego;
- rozszerza się zastosowanie desantów i wzrasta znaczenie działań desantowych;
- różne środki radioelektroniczne stały się zjawiskiem

występującym masowo na współczesnym polu bitwy. Posiadanie przewagi w tym względzie stało się istotnym czynnikiem powodzenia;

- obowiązującą zasadą stało się rozśrodkowywanie wojsk i zwiększenie ich ruchliwości. Dlatego stale wzrasta ilość obiektów ruchomych i małych. Wzrasta również ich znaczenie /wyrzutnia raketowa z głowicą jądrową, śmigłowce z ładunkiem środków jądrowych, samolot - nosiciel broni jądrowej, ruchomy skład broni masowego rażenia, stacja radiolokacyjna do naprowadzania rakiet lub samolotów, pojedyncze działo atomowe na SO/;
- ze względu na zasięg środków ogniowych wzrasta głębokość rozmieszczenia odwodów, stanowisk ogniowych, środków dowodzenia, a także innych obiektów. W ten sposób większość ważnych obiektów znajduje się poza zasięgiem ognia taktycznych środków ogniowych wojsk lądowych.

Tak więc obecne warunki działań cechują z jednej strony nowe, bardzo skuteczne środki ogniowe, z drugiej strony - wzrastająca ilość ważnych obiektów, ich ruchliwość i głębokość rozmieszczenia, przy jednoczesnym zmniejszaniu się ich wymiarów. Niszczenie tych obiektów przy pomocy naziemnych środków ogniowych jest stosunkowo trudne. Artyleria i niektóre rakiety mogą wprawdzie zwalczać małe obiekty ruchome, ale dysponują zbyt małym zasięgiem ognia. Rakiety operacyjno-taktyczne posiadają zasięg wystarczający, ale wymagają dokładnych danych o położeniu celu i są środkiem zwalczania przede wszystkim obiektów stałych. Zwalczanie rakietami operacyjno-taktycznymi obiektów położonych na dużej odległości jest możliwe tylko przy użyciu głowic jądrowych odpowiedniej mocy.

Widzimy więc, że naziemne środki ogniowe posiadają

ograniczone możliwości niszczenia małych, ruchomych i nowo wykrytych obiektów, zwłaszcza jeżeli obiekty te znajdują się poza zasięgiem ognia artylerii, moździerzy i rakiet taktycznych. Natomiast lotnictwo, szczególnie lotnictwo ze składu DISzR stanowi bardzo skuteczny środek rozpoznawania i niszczenia takich właśnie obiektów.

II. Zadania dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego.

1. Ogólna charakterystyka zadań DISzR.

Z przeznaczenia wynikają zadania dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego. Obejmują one rozpoznanie i zwalczanie:

- raketowo-jądrowych i lotniczych środków napadu;
- odwodów taktycznych i bliskich operacyjnych;
- środków obrony przeciwlotniczej;
- posterunków i środków dowodzenia;
- powietrznych i morskich desantów nieprzyjaciela;
- różnych obiektów w ramach zabezpieczania własnych desantów;

Ponadto DISzR może rozpoznawać i dezorganizować przewozy morskie w strefie przybrzeżnej, a także może być wykorzystana do potęgowania działań lotnictwa myśliwskiego w systemie obrony powietrznej.

Zadania swoje DISzR może wykonywać według planu dowództw frontu i armii lotniczej /na korzyść wojsk frontu jako całości/, lub według planu dowództwa armii ogólnowojskowej /armii pancernej/. W zależności od szczebla decydującego i planującego działania lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego, chociaż z nazwy zadania będą te same, różny będzie ich zakres i różny ich wpływ na działania wojsk lądowych.

Charakter zadań wykonywanych przez DISzR stwarza określone

wymagania wobec całego personelu dywizji, a szczególnie wobec dowódców, sztabów i personelu latającego, którzy powinni znać dokładnie:

- sytuację lądową i powietrzną;
- sprzęt, organizację i taktykę działań przeciwnika i wojsk własnych;
- sygnały współdziałania z wojskami lądowymi i innymi rodzajami lotnictwa.

Personel latający powinien być dobrze przygotowany do prowadzenia obserwacji wzrokowej, pokonywania przeciwdziałania nieprzyjacielskich środków obrony powietrznej, szybkiego odszukania i rozpoznania obiektów i skutecznego zwalczania ich posiadanyimi środkami rażenia, przy zastosowaniu różnych sposobów atakowania, odpowiadających warunkom sytuacji bojowej i atmosferycznej.

Najczęściej wykonywanymi zadaniami przez DISzR będą zadania rozpoznania i zwalczania różnych obiektów w ramach taktycznego rozpoznania lotniczego i bezpośredniego wsparcia ogniowego wojsk lądowych. Zadania te będą wykonywane przeważnie na podstawie decyzji dowódcy armii lądowej, z uwzględnieniem ilości lotów bojowych, przydzielonych danej armii przez dowódcę frontu. Charakter tych zadań wymaga ścisłego współdziałania lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego z wojskami lądowymi. Uzasadnia to potrzebę planowania ich na szczeblu armii lądowej.

Niekiedy rozwój ogólnej sytuacji operacyjnej w skali operacji frontowej może spowodować, że zadania lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego, przewidywane do realizacji w ramach operacji armijnej, będą w jakimś okresie wykonywane również według planu frontu, na przykład w przypadku, gdy w składzie armii

lotniczej pozostanie bardzo mało sił i dowódca frontu będzie zmuszony użyć je w sposób zcentralizowany.

Nie wykluczone również, że w toku operacji limit lotów lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego, przewidziany dla armii, może być zmieniony przez dowódcę frontu, a wysiłek DLSzR może być przerzucony na kierunek innej armii lądowej.

Ilość przydzielanych lotów lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego dla armii lądowej zależy od roli armii w operacji frontowej i warunków, w jakich operacja armijna jest prowadzona. Armia działająca na kierunku głównego uderzenia będzie dysponowała największą ilością lotów, niekiedy całością dobowego wysiłku DLSzR. Armia na kierunku pomocniczym może dysponować znacznie mniejszą ilością lotów, lub może korzystać jedynie z działań lotnictwa, planowanych na szczeblu frontu.

2. Lotnicze wsparcie ogniowe wojsk lądowych.

Lotnicze wsparcie ogniowe obejmuje działania lotnictwa, wykonywane w taktycznym lub operacyjnym współdziałaniu z wojskami lądowymi, i mające na celu niszczenie względnie obezwładnianie naziemnych obiektów przeciwnika, przeciwdziałających lub mogących przeciwdziałać realizacji celów walki lub operacji. Głównymi obiektami działań lotnictwa podczas wykonywania zadań wsparcia ogniowego będą środki jądrowe, odwody, punkty dowodzenia i urządzenia elektroniczne oraz inne obiekty położone w taktycznej i bliskiej operacyjnej głębokości.

Wsparcie lotnicze może być prowadzone bez przerwy lub okresowo. Ciągłość wsparcia lotniczego nie oznacza stałego przebywania samolotów w powietrzu, lecz zdolność szybkiego pojawiania się grup lotniczych o wymaganym składzie w miejscu i czasie, odpowiednio do potrzeb wspieranych wojsk. Grupy te, dyżurujące

na lotniskach, mogą być wywoływane przez zainteresowanych dowódców lądowych bezpośrednio z pola walki.

Głębokość wsparcia lotniczego określa się położeniem obiektów, mogących mieć wpływ na przebieg operacji armijnej i możliwościami działań lotnictwa myśliwsko-szturmowego na małych wysokościach nad obszarem nieprzyjaciela. Przeciętna głębokość działań wynosi 80-150 km od linii styczności bojowej.

Działania wspierające mogą być wykonywane na zapotrzebowanie z pola walki /z SD wspieranych wojsk/ lub według wcześniej opracowanego planu niszczenia określonych obiektów. Stosuje się również metodę samodzielnego poszukiwania i niszczenia celów /polowanie/.

Zwalczanie obiektów na zapotrzebowanie z pola walki dotyczy zwykle obiektów nowo odkrytych. Dyżurujące na lotnisku grupy startują po otrzymaniu sygnału z SD dowódcy lądowego, a niezbędne informacje, dotyczące zadania, mogą otrzymywać już w powietrzu. Zwalczanie obiektów według wcześniej opracowanego planu stosuje się zawsze, ilekroć dysponuje się wiadomościami o obiektach, które zgodnie z otrzymanym wcześniej zadaniem należy niszczyć. Samodzielne poszukiwanie i niszczenie celów /polowanie/ stosuje się w przypadkach, gdy brak wiadomości o położeniu obiektu, a więc przed zniszczeniem obiekt musi być odzłukany.

Najważniejszymi obiektami podczas wykonywania zadań wsparcia ogniowego będą środki jądrowe przeciwnika. Bez względu na wykonywane zadanie, w przypadku stwierdzenia tego typu obiektów, należy je niszczyć w pierwszej kolejności.

Zadania wsparcia ogniowego wykonują głównie dwa pułki lotnictwa myśliwsko-szturmowego, każdy po 36 samolotów /Lim-6/Uwzględniając 80% stopień sprawności technicznej sprzętu /przy pełnym ukończeniu pułków/ oraz średnie dobowe natężenie

działań wynoszące 2-3 loty na samolot, dywizja jest w stanie wykonać w ciągu doby 116-174 samolotoloty. Wnosząc średni iloczyn współczynników przeciwdziałania obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela i prawdopodobieństwa wyjścia na cel równy 0,75, podane wyżej liczby samolotów zmniejszą się do 87-130 samolotów, które osiągną wyznaczone cele i zdołają je porazić z 80% prawdopodobieństwem.

Załączona tabela obrazuje faktycznie potrzebną ilość samolotów do zniszczenia lub obezwładnienia różnych typowych obiektów, z uwzględnieniem stosowanych środków rażenia.

Nazwa i charakterystyka obiektu	Działka NR-30		Rakiety		AO-10 w RBK-500		Bomby odł. chem.	
	Z	O	Z	O	Z	O	Z	O
	2	3	4	5	6	7	8	9
Bateria "Honest John" na SS /4 wyrzutnie i SD/ na powierzchni 800x100 m	6-7	3-4	6-7	3-4	8	4	4	2
Bateria artylerii atomowej na SO /4 działka/ na powierzchni 2000x2000 m	9-10	4-5	9-10	4-5	24	12	12	6
Sekcja ogniowa baterii "Nike-H" /4 wyrzutnie/ na powierzchni 300x500 m	6	4	13-14	6-7	13-14	6-7	4	2
Centrum dowodzenia i powiadomienia /8 schronów, 15 RIS/ na powierzchni 1000x1500 m	9-10	4-5	8-9	3-4	8-10	-	6-8	3-4
Kompania piechoty zmotoryzowanej w marszu /35 samochodów/ dł.kol. 1500 m	44-48	14-16	31-32	10-11	30	10	5-6	3-4

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kompania czołgów w marszu /17 czołgów/ dł.kol.1000 m.	-	-	28-30	11- 12	-	25	5-6	3-4
Kompania piechoty w rejonie ześrodko- wania w terenie odkrytym /35 samcch./ na powierzchni 300x400 m.	44- 48	14- 16	31-33	10- 11	30	15	5-6	3-4

U w a g a: Z - zniszczenie; O - obezwładnienie.

Z analizy cyfr zawartych w tabelce wynika, że podczas działań na obiekty, w których najbardziej wrażliwym elementem są ludzie, najskuteczniejszym środkiem rażenia będą bomby odkar-kowo-chemiczne /4-6 razy skuteczniejsze, niż pozostałe środki/, natomiast podczas zwalczania obiektów o małych wymiarach i wrażliwych na uszkodzenia /skomplikowana technika/ najbardziej opła-calne jest stosowanie działek pokładowych i rakiet.

3. Rozpoznanie lotnicze.

Kolejną grupą zadań wykonywanych przez dywizję lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego są zadania rozpoznania powietrznego. Zadania te DISzR może wykonywać według planu armii ogólnowojsko-wej lub według planu armii lotniczej. Zadania rozpoznania wyko-nuje głównie pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego. W uzasad-nionych wypadkach również pozostałe pułki dywizji mogą wykonywać zadania rozpoznania.

Fakt iż każda z eskadr plrt jest wyposażona w różny sprzęt lotniczy o różnych właściwościach i możliwościach bojowych, a personel latający poza ogólnym przygotowaniem jest dodatkowo wysz-kolony w wykonywaniu specjalnych zadań rozpoznawczych, stwarza szerokie możliwości zaspokojenia wszystkich potrzeb wojsk armii

lądowej i lotnictwa.

Uwzględniając pokładowe wyposażenie rozpoznawcze i specjalne, właściwości oraz możliwości samolotów i załóg, przeznaczenie poszczególnych eskadr plrt jest następujące:

- eskadra lotnictwa rozpoznania taktycznego wyposażona w nad-dźwiękowe samoloty typu MiG-21R jest przeznaczona do prowadzenia rozpoznania fotograficznego różnych obiektów /punktowych, liniowych i płaszczyznowych / w głębokości taktycznej, a także do rozpoznania radioelektronicznego w głębokości taktycznej i operacyjnej;
- eskadra lotnictwa rozpoznania taktycznego wyposażona w dwumiejscowe samoloty dodźwiękowe typu SBLim-2Art. /w przyszłości TS-11R/ jest przeznaczona do prowadzenia rozpoznania wzrokowo-fotograficznego różnych obiektów znajdujących się w głębokości taktycznej;
- eskadra lotnictwa rozpoznania artyleryjskiego wyposażona w dwumiejscowe samoloty dodźwiękowe typu SBLim-1Art. /w przyszłości TS-11R/ jest przeznaczona głównie do prowadzenia rozpoznania bezpośredniego i kontrolnego na korzyść wojsk raketowych i artylerii.

Podstawowymi wykładnikami możliwości rozpoznawczych DISzR będą:

- ilość wykonanych zadań rozpoznawczych;
- czas trwania rozpoznania i dostarczania wyników do zainteresowanych sztabów /terminowość dostarczania potrzebnych wiadomości/;
- dokładność danych z rozpoznania powietrznego.

Kryteria ilościowych obliczeń możliwości DISzR w zakresie rozpoznania będą podobne, jak dla zadań wsparcia ogniowego.

Pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego ma w swoim składzie 36 samolotów, natężenie działań wynosi 2-3 loty na samolot w ciągu doby, a zatem stosując identyczne współczynniki sprawności sprzętu i efektywności działań plrt, otrzymamy możliwą ilość skutecznych lotów w ciągu doby, wynoszącą 40-60 samolotolotów. Uwzględniając dwie nieetatowe eskadry rozpoznawcze z pułków lotnictwa myśliwsko-szturmowego liczby te wzrosną do 55-70 samolotolotów. Każda załoga w jednym locie może rozpoznać przynajmniej jeden-dwa obiekty, a zatem ogólne możliwości ilościowe DISzR w zakresie rozpoznania wyniosą około 70-140 rozpoznań.

Techniczne możliwości pozwalają na stosowanie trzech, następujących po sobie form przekazywania informacji rozpoznawczych:

- a/ bezpośrednio z pokładu samolotu. Odbiorcami tych informacji są SD i sztaby posiadające odbiorniki w sieci rozpoznania. Wśród sztabów lądowych będą to: sztab armii, sztaby dywizji, a także sztaby pułków, jeżeli posiadają odbiorniki. WSD DISzR powinno informować zainteresowane sztaby wojsk lądowych o czasie napływania informacji;
- b/ po wylądowaniu telefoniczny meldunek do WSD DISzR. Treść meldunku personel WSD DISzR przekazuje do sztabu armii ogólnowojskowej, a ten informuje zainteresowane sztaby podległych jednostek;
- c/ fotoszkiełki potwierdzające te elementy rozpoznania wzrokowego, które wymagają takiego potwierdzenia /inżynierska rozbudowa rubieży obrony, niektóre obiekty ruchome itp/. Informacja w tej formie dociera do adresata znacznie później, niż informacja podane w punktach a i b.

Przeprowadzone ćwiczenia potwierdziły wniosek, że wyniki rozpoznania wzrokowego, przekazywane w formie meldunków radiowych

z pokładu samolotu, mogą dotrzeć do adresatów w ciągu 5 minut od momentu wykrycia obiektu. Praktycznie czas ten znacznie się wydłuża gdyż dużo czasu zajmuje kodowanie meldunków przez załogę samolotu, a następnie rozkodowywanie ich przez przyjmującego meldunek.

Wyniki rozpoznania fotograficznego można uzyskać w formie fotoszkieł po 4-6 godzinach, a w formie mokrego negatywu - po 1 godzinie od momentu zakończenia rozpoznania /40 minut po wylądowaniu samolotu rozpoznawczego/, nie licząc około 30 minut, potrzebnych na przekazanie meldunku do adresata przy pomocy technicznych środków łączności. Skrócenie tego czasu jest możliwe przede wszystkim drogą usprawnień organizacyjnych. Obecnie około 50% czasu zajmuje przewiezienie materiałów do adresata. Można tę stratę usunąć, przenosząc środki obróbki naświetlonych błon fotograficznych bezpośrednio na SD adresata /na przykład SD armii ogólnowojskowej/. Błony te byłyby zrzucane z samolotu rozpoznawczego w pobliżu miejsca obróbki. W ten sposób po około 40 minutach od momentu zakończenia fotografowania adresat mógłby odczytywać mokry negatyw.

Otrzymane podczas ćwiczeń wyniki z radioelektronicznego rozpoznania z zastosowaniem samolotu MiG-21R okazały się znacznie lepsze, niż zakładają instrukcje. Materiały z tego rozpoznania uzyskiwano już po 3,5 godzinach od chwili lądowania samolotu. Błąd umiejscowienia wykrytych obiektów nie przekraczał 5% odległości wykrycia.

Znaczenie czynnika czasu nabiera szczególnej ostrości w odniesieniu do rozpoznania środków napadu jądrowego. Wynika to z faktu, iż czas przebywania rakiet taktycznych i operacyjno-taktycznych na stanowiskach startowych jest stosunkowo krótki,

a więc bardzo szybko, niemal natychmiastowe przekazanie danych o tych obiektach bezpośrednio do zainteresowanych sztabów będzie miało decydujące znaczenie.

Zależność skuteczności własnych uderzeń raketowo-jądrowych na niektóre środki napadu jądrowego przeciwnika od czasu dostarczenia danych z rozpoznania przykładowo obrazuje załączona tabela:

Rodzaj obiektu	Czas przebywania obiektu na stanowisku startowym	Prawdopodobieństwo zniszczenia obiektu /w procentach/własnymi raketami operacyjno-taktycznymi R-170 w zależności od czasu dostarczania danych z rozpoznania										Moc ładunku jądrowego "p" - prawdopodobieństwo rażenia celu wg wskaźników skuteczności strzelania	
		2'	5'	10'	15'	20'	25'	30'	40'	50'	60'		70'
Dywizjon "Pershing"	30'	80	82	65	49	32	16	0	0	0	0	0	40 KT/99%
Dywizjon "Sergeant"	50'	94	88	78	67	58	49	39	19	0	0	0	20 KT/98%
Dywizjon "Honest John"	45'	92	85	79	67	53	42	22	10	0	0	0	10 KT/97%
Dywizjon "Nike"	180'	97	95	92	86	83	81	75	70	64	60	54	20 KT/98%

Z tabeli wynika, że np. prawdopodobieństwo zniszczenia dywizjonu "Pershing" raketą operacyjno-taktyczną wynosi 80-90%, jeżeli wiadomości z rozpoznania /współrzędne/ zostaną przekazane do BROT nie później jak po 2-3 minutach od stwierdzenia, że dywizjon znajduje się na stanowiskach startowych. Dostarczenie danych po 30 minutach powoduje spadek prawdopodobieństwa zniszczenia do zera.

Wysoki stopień dokładności danych z rozpoznania powietrznego jest warunkiem skutecznego rażenia celu. W szczególności odnosi się to do uderzeń raketowych. Doświadczalnie ustalono, że uderzenie jądrowe jest jeszcze opłacalne, jeżeli błąd kołowy współrzędnych celu nie przekracza:

- dla artylerii - 50 m;
- dla rakiet taktycznych - 200 m;
- dla rakiet operacyjno-taktycznych - 300 m.

Szybkie zmiany sytuacji na współczesnym polu bitwy powodują również zaostrzenie wymogów wobec aktualności danych z rozpoznania. W celu uniknięcia uderzeń nieuzasadnionych, niezbędne jest ciągle śledzenie najważniejszych obiektów, aż do momentu ich zniszczenia.

Największą dokładność wiadomości z rozpoznania powietrznego zapewnia fotografowanie obiektów, jednakże długi czas opracowywania wyników może spowodować dezaktualizację tych wiadomości, w związku z czym wybór sposobu rozpoznania winien być każdorazowo poprzedzony analizą celu rozpoznania i kalkulacją czasu jego wykonania. W każdym wypadku należy uwzględniać realne możliwości załóg i sprzętu oraz przewidywać wzajemne uzupełnianie się zarówno sposobów, jak i środków rozpoznania.

Ważnym elementem w procesie rozpoznania prowadzonego siłami DLSzR jest także sprawność działania sztabu w zakresie zbierania, analizy i opracowania wyników oraz ich przekazywania do zainteresowanych dowództw i sztabów. Duże znaczenie będzie miała również umiejętność bezpośredniego przejmowania meldunków radiowych załóg rozpoznawczych przez komórki rozpoznawcze związków ogólnowojskowych.

III. Zasady wykorzystania DISzR.

Do głównych zasad wykorzystania dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego można zaliczyć:

- ściśle współdziałanie lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego z wojskami lądowymi, a w szczególności z naziemnymi środkami ogniowymi;
- koncentrowanie wysiłku dywizji na wykonanie zadań najważniejszych w określonej sytuacji;
- zcentralizowane dowodzenie siłami DISzR;
- dążenie do wykonania zadań z zaskoczenia;
- oszczędne wykorzystanie sił i środków DISzR.

Dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego wykonuje swoje zadania w taktycznym i operacyjnym współdziałaniu z wojskami lądowymi, mogąc działać zarówno na korzyść określonego związku operacyjnego lub taktycznego, jak również na korzyść wojsk frontu jako całości. Dzięki swoim właściwościom bojowym lotnictwo szturmowo-rozpoznawcze posiada największe możliwości wykonywania zadań w ścisłym współdziałaniu z wojskami lądowymi. Posiada to szczególne znaczenie w warunkach bez stosowania broni jądrowej, gdy lotnictwo szturmowo-rozpoznawcze stanowi jedyny skuteczny środek w rękach dowódcy ogólnowojskowego związku operacyjnego, zdolny do rozpoznawania i niszczenia obiektów, przeciwnika poza zasięgiem ognia artylerii. Pamiętając, że ilość lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego będzie zawsze za mała w porównaniu z potrzebami pola bitwy, należy zapewnić maksymalne wykorzystanie przez wojska lądowe rezultatów działań lotnictwa. Można to osiągnąć przez ściśle, należycie zorganizowane i sprawnie realizowane współdziałanie DISzR z wojskami lądowymi.

Istota zasady koncentrowania wysiłków polega na wykorzysty-

waniu lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego na kierunku głównego uderzenia wspieranych wojsk, w celu wykonania najważniejszych zadań w momentach decydujących o powodzeniu walki i operacji. W każdym wypadku lotnictwo rozpoznawcze powinno dostarczyć wiadomości, umożliwiających określenie obiektów najważniejszych, a lotnictwo myśliwsko-szturmowe powinno zwalczać te spośród nich, których zniszczenie lub obezwładnienie zapewni wojskom lądowym największe powodzenie.

Najczęściej będą to raketowo-jądrowe środki napadu, niekiedy środki dowodzenia, innym razem odwody. Rozpraszenie sił w dążeniu do równoczesnego wykonania wielu zadań nie zapewni powodzenia.

Potrzeba koncentrowania wysiłku DISZR na wykonanie określonych zadań i w określonym czasie wymaga zcentralizowanego dowodzenia, umożliwiającego uzasadnione, elastyczne zaplanowanie działań, szybkie uwzględnianie zmian zachodzących na polu bitwy i niezbędne wiązanie działań lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego z działaniami współdziałających wojsk. Zcentralizowane dowodzenie umożliwia także przeciwstawienie w razie potrzeby własnych wysiłków zmasowanym działaniom przeciwnika.

Działania z zaskoczenia zapewniają największą skuteczność wykonania zadań. Brak zaskoczenia zwiększa straty własne. Dzięki zaskoczeniu łatwiej można przeniknąć przez system obrony powietrznej. Zaskoczenie w działaniach można uzyskać przez zamaskowanie bazowania i lotu do celu, stosowanie nieprzewidywanych przez przeciwnika chwytów taktycznych, środków rażenia itp.

Stopień osiągniętego zaskoczenia jest jednym z podstawowych kryteriów taktycznych umiejętności dowódcy. Nie można uzyskać zaskoczenia bez wszechstronnej znajomości warunków działań na współczesnym polu bitwy. Stosowanie szablonowych działań

wyklucza możliwość zaskoczenia. Dlatego niezbędne jest stosowanie różnych sposobów działań, przestrzeganie tajności, pełne wykorzystanie warunków terenowych i atmosferycznych, minimalnych wysokości lotu, najbardziej odpowiednich sposobów atakowania, rodzajów manewru i ugrupowań bojowych. W ten sposób efekty działań wzrosną, a straty własne będą minimalne.

Możliwości DISZR są ograniczone i dlatego powinna ona wykonywać jedynie te zadania, które najbardziej odpowiadają właściwościom bojowym lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego, i nie mogą być wykonane przy użyciu innych sił. Najbardziej uzasadnionymi obiektami działań DISZR będą obiekty nowowykrywane, małe, zniszczenie których wymaga wzrokowego wykrycia, gdy brak dokładnych danych o położeniu lub gdy obiekt jest w ruchu.

Dążąc do oszczędnego wykorzystania sił należy wystrzegać się niebezpiecznej przesady, wyrażającej się wydzielaniem zbyt małych sił na wykonanie poszczególnych zadań. Grozi to nie wykonaniem zadań, zwiększa straty własne, i w sumie, zamiast oszczędności, powoduje zużycie większych sił, bo trzeba wykonywać powtórne loty na to samo zadanie.

IV. Organizacja, bazowanie i manewr lotniskowy DISZR.

Struktura organizacyjna musi uwzględniać przewidywane warunki wykorzystania dywizji w walce i operacji, zapewniając:

- wykonanie przewidywanych zadań bojowych w warunkach współczesnego pola bitwy;
- trwałość i prostotę dowodzenia;
- wygodę bazowania i sprawność przebazowania;
- sprawną organizację działań, w szczególności organizację współdziałania i zabezpieczenia.

Organizację DISzR przedstawia schemat nr 1. Dywizja wchodzi organizacyjnie w skład AL. Ze względu na zróżnicowany charakter przewidywanych zadań, posiada ona z zasady zróżnicowany sprzęt bojowy.

Bazowanie lotnictwa posiada bardzo duży wpływ na możliwości bojowe i warunki wykonania zadań. Lotniska bazowania DISzR wchodzi w sieć lotniskową, przygotowywaną zgodnie z planem działań AL w operacji. Plan bazowania określa lotniska wydzielone do dyspozycji dowódców poszczególnych związków /oddziałów/ lotniczych wraz z oddziałami zabezpieczającymi. Równocześnie z przygotowywaniem sieci lotniskowej rozwija się sieć stanowisk i punktów dowodzenia.

DISzR bazuje na dywizyjnym węźle lotniskowym, w skład którego wchodzi zwykle, oprócz lotnisk na których bazują siły DISzR, również lotniska zapasowe i pozorne. Lotniska zapasowe przeznacza się dla rozśrodkowania sił i wykonania manewru. Dla tego celu mogą być również wykorzystane odpowiednio przygotowane odcinki dróg i autostrad. Ponadto dywizja może otrzymać zezwolenie na czasowe eksploataowanie lotnisk nie wchodzących w skład dywizyjnego węzła lotniskowego /np lotniska podskoku/.

Bazowanie DISzR powinno odpowiadać określonym wymogom, przede wszystkim powinno zapewnić:

- wymagany zasięg działania w głąb obszaru przeciwnika ;
- minimalny czas lotu do obiektów działań;
- bezpieczeństwo personelu i sprzętu;
- możliwość działań w różnych warunkach atmosferycznych i w różnych porach doby;
- możliwość szybkiego manewru.

Wymagany zasięg działania i minimalny czas lotu do obiektów działań osiąga się przez maksymalne przybliżenie lotnisk bazowania do linii styczności bojowej. Jednak bazowanie nie powinno być zbyt bliskie, ze względu na groźbę ze strony nieprzyjacielskich środków ogniowych. Najbliżej położone lotniska powinny być poza zasięgiem taktycznych środków ogniowych nieprzyjaciela /około 70 km od linii styczności bojowej/.

Dążyć należy do rozmieszczania lotnisk dywizyjnego węzła lotniskowego DLSZr w pasie oddalonym od linii styczności bojowej o 70-150 km, rozmieszczając pułki w początkowym okresie operacji na dwóch lotniskach każdy, a w toku operacji gdy zmniejszy się skład bojowy oddziałów i pogorszą się możliwości i warunki zabezpieczenia - na jednym lotnisku.

Ze względu na potrzebę zabezpieczenia personelu, sprzętu i urządzeń lotniskowych, niezbędne jest rozśrodkowanie sił dywizji na kilku lotniskach, rozśrodkowanie obiektów na poszczególnych lotniskach węzła, przygotowanie ukryć dla personelu, sprzętu, SD i innych obiektów, a także ich maskowanie.

W celu umożliwienia lotnictwu szturmowo-rozpoznawczemu działań w różnych warunkach atmosferycznych i w różnych porach doby, lotniska powinny posiadać niezbędne urządzenia i środki UL.

Z uwagi na manewrowy charakter współczesnych działań wojsk, istotne znaczenie posiada obecnie zapewnienie szybkiego manewru lotniskowego. Uwzględniając przewidywane tempo działań wojsk lądowych można sądzić, że działające na korzyść tych wojsk lotnictwo szturmowo-rozpoznawcze będzie musiało przebazowywać codziennie około 50% swoich sił na odległość 100-150 km. Przebazowania nie powinny być powodem przerw w działaniach lotnictwa.

Manewr lotniskowy sił DLSzR przeprowadza się zgodnie z planem sztabu AI, przestrzegając zasady maskowania /przelot małymi grupami, na minimalnej wysokości, bez posługiwania się środkami radiowymi/. W zależności od sytuacji przebazowanie rzutu powietrznego może odbywać się różnie:

- lądowanie na nowym lotnisku po wykonaniu zadania bojowego /wariant najbardziej ekonomiczny/. Sposób ten może być stosowany zarówno podczas planowego przebazowania, jak i w przypadku nie możliwości lądowania na dotychczas zajmowanym lotnisku /np z powodu zniszczenia lotniska, skażenia itp/;
- przebazowanie bez wykonywania zadania bojowego. Stosuje się, jeżeli zajmowane wcześniej lotnisko znajduje się zbyt daleko od linii styczności bojowej, lub w wypadku wykonywania manewru wzdłuż linii frontu.

Zabezpieczenie potrzeb lotniskowych DLSzR w zakresie manewrowania w toku operacji jest jednym z podstawowych warunków ciągłości działań lotnictwa. Wymaga ono dużego wysiłku, aby zapewnić utrzymanie sprawności eksploatacyjnej posiadanych lotnisk, budowę nowych /przygotowywanie lądowisk/ oraz przystosowywanie odcinków dróg, a także zdobywanie i remont lotnisk przeciwnika.

W realizacji tego zadania niezbędna jest współpraca i pomoc ze strony wspieranych wojsk lądowych. Przede wszystkim chodzi o to, aby wojska lądowe uwzględniały w swoich planach:

- potrzebę uchwytowania lotnisk przeciwnika i ich ochronę do czasu przybycia tyłowych organów lotniczych;
- pomoc w doprowadzeniu lotnisk do stanu eksploatacyjnego;
- pomoc w szybkim przegrupowaniu oddziałów remontowych i oddziałów budowy lotnisk do określonych rejonów.

V. Organizacja i prowadzenie działań przez DLSzR w operacji armijnej

1. Planowanie działań bojowych DLSzR.

Planowanie działań bojowych dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego w operacji armijnej odbywa się w sztabie operacyjnego związku lądowego, przy udziale personelu WSD DLSzR. Podstawę stanowią:

- zadania otrzymane przez dowódcę DLSzR od dowódcy armii lotniczej;
- decyzja dowódcy armii ogólnowojskowej /pancernej/ w odniesieniu do posiadanego limitu lotów bojowych lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego.

Działania DLSzR planuje się na całą głębokość operacji armijnej, w powiązaniu z zadaniami wykonywanymi przez wojska armii. Najwięcej uwagi udzielać należy zadaniom wykonywanym wspólnie przez lotnictwo i wojska lądowe.

Na wstępie planowania określa się ilość lotów bojowych przewidzianych na wykonanie zadania bliższego i dalszego armii. Następnie planuje się działania lotnictwa według dni operacji, na głębokość zadania bliższego armii, z tym, że szczegółowo planuje się tylko działania w pierwszym dniu operacji, uwzględniając ewentualny udział DLSzR w zmasowanym uderzeniu na środki napadu raketowo-jądrowego /na środki napadu powietrznego/ lub udział lotnictwa myśliwsko-szturmowego w odpieraniu zmasowanego nalotu nieprzyjaciela.

Na bezpośrednie wsparcie ogniowe przeznaczają się średnio około 60-70% przydzielonych armii lotów lotnictwa myśliwsko-szturmowego. W toku operacji dowódca armii lądowej konkretyzuje

zadania lotnictwa, uwzględniając rozwój sytuacji operacyjno-taktycznej i przewidzianą na poszczególne dni operacji ilość lotów bojowych.

Planowanie lotniczego wsparcia odbywa się w ścisłym powiązaniu z celami i zadaniami operacji armijnej. Wsparcie poszczególnych dywizji lądowych, działających na kierunku głównego uderzenia jest realizowane zgodnie z decyzją dowódcy armii lądowej, z tym, że obiekty zwalczane przez lotnictwo według planu armii mogą być typowane przez dowódcę taktycznego związku lądowego. W okresie wykonywania przez dywizję zmechanizowaną lub pancerną na kierunku głównego uderzenia armii szczególnie ważnego zadania, dowódca armii lądowej może wydzielić do dyspozycji dowódcy tej dywizji pewną niewielką ilość lotów bojowych. W tym wypadku zadania dla lotnictwa będzie określał dowódca taktycznego związku lądowego. Loty bojowe na korzyść taktycznych desantów powietrznych również mogą być zawczasu zaplanowane. O ich wykorzystaniu również będzie decydował z zasady dowódca operacyjnego związku lądowego.

2. Organizacja współdziałania DISzR z wojskami armii.

Współdziałanie DISzR z wojskami lądowymi organizuje się w ogólnych zarysach na całą głębokość planowanej operacji armijnej, a szczegółowo na pierwszy dzień operacji. Podstawę stanowi plan operacji, a w szczególności okresy wspólnych działań lotnictwa i wojsk lądowych. ^W Organizowaniu współdziałania na szczeblu armii ogólnowojskowej /pancernej/ uczestniczy sztab armii, szefowie rodzajów wojsk i personel WSD DISzR. Uzgodnieniu podlegają:

- uderzenia lotnictwa, wojsk raketowych i artylerii /czas i miejsce uderzeń/ szczególnie w wypadku stosowania środków

- jądrowych i chemicznych;
- sposób wywoływania grup lotniczych z lotnisk;
- zadania i obiekty rozpoznania lotniczego oraz sposoby przekazywania wiadomości z rozpoznania do zainteresowanych dowództw i sztabów;
- zadania lotnictwa związane z zabezpieczeniem desantowania taktycznych desantów powietrznych;
- zadania lotnictwa związane ze zwalczaniem nieprzyjacielskich desantów powietrznych;
- przedsięwzięcia związane z obezwładnianiem środków obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela i pasy przelotu własnego lotnictwa;
- strefy działania własnej artylerii przeciwlotniczej, rakietowej i lufowej;
- sygnały wzajemnego rozpoznania, oznaczania i wskazywania celów;
- sposób powiadamiania o stosowaniu /lub zabranianiu stosowania/ środków masowego rażenia oraz przedsięwzięcia zabezpieczające własne wojska w wypadku stosowania tych środków;
- sposób dowodzenia lotnictwem, miejsce WSD DLSzR i RPWN oraz sposób ich przesuwania;
- lotniska przeciwnika, które powinny być uchwycone, pomoc wojsk lądowych podczas doprowadzania ich do stanu eksploatacyjnego;
- pomoc wojsk lądowych w zabezpieczeniu szybkiego przemarszu lotniczych pododdziałów budowlanych i remontowych.

Najważniejsze zagadnienia współdziałania wpisuje się do planu operacji armijnej lub opracowuje się oddzielny dokument /plan współdziałania/. W toku operacji zagadnienia współdziałania uaktualnia się, odpowiednio do rozwoju sytuacji.

W przewidywaniu wykonania uderzeń przygotowujących ataki /kontrataki, przeciwuderzenia/ uzgadnia się nie tylko obiekty

uderzeń ,kolejność ich atakowania, wykonawców i stosowane środki rażenia /zwykle, chemiczne, jądrowe/, lecz także bardzo dokładnie określa się moment rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych uderzeń oraz możliwości przesunięcia ich w czasie i przestrzeni.

W przewidywaniu odpierania ataków /przeciwuderzeń/ przeciwnika, ustala się zadania rozpoznania w celu wykrycia środków ogniowych/zwłaszcza jądrowych/, nieprzyjacielskiego zgrupowania uderzeniowego, określa się obiekty działań dla wojsk rakietowych, artylerii i lotnictwa, ustala się sposób wsparcia ogniowego oddziałów wydzielonych /uchwytyjących wygodne rubieże/ i głównych sił armii lądowej.

W wypadku działań na okrążenie zgrupowania przeciwnika uzgadnia się wspólne działania, mające na celu szybką rozczłonkowanie i zniszczenie sił przeciwnika, a także hamowanie podejścia nieprzyjacielskich odwodów, aby zapewnić izolację okrążonych sił.

W ramach zabezpieczenia wprowadzenia do bitwy kolejnych rzutów /odwodów/, należy przewidzieć zwiększenie intensywności rozpoznania lotniczego, a także udział lotnictwa w przygotowaniu ogniowym wprowadzenia do bitwy świeżych sił oraz wsparcie ogniowe ich działań.

W przypadku pościgu, ze względu na możliwość nienadążania naziemnych środków ogniowych, należy uwzględnić potrzebę szerszego wykorzystania lotnictwa zarówno w celu uzyskania dokładnych danych o odchodzącym przeciwniku, jak też do powstrzymywania odwrotu wojsk przeciwnika i ogniowego wsparcia własnych wojsk, szczególnie tych, które atakują skrzydła odchodzących wojsk.

W przewidywaniu forsowania przeszkód wodnych uzgadnia się działania sił i środków rozpoznania w celu uzyskania dokładnych

wiadomości o przeszkolzie wodnej, siłach broniących jej, odcinkach forsowania i odwodach przeciwnika. Uzgadnia się również działania naziemnych sił ogniowych i lotnictwa przygotowujących i wspierających forsowanie oraz zagadnienia zabezpieczenia desantów taktycznych, oddziałów wydzielonych i sił głównych armii w rejonie przeprawy.

Współdziałanie DISzR z wojskami lądowymi w związku z desantowaniem taktycznych desantów powietrznych powinno przewidywać rozpoznanie rejonu desantowania, przygotowanie ogniowe lądowania desantu, obezwładnianie środków obrony przeciwlotniczej w pasie przelotu desantu i ogniowe wsparcie działań desantu. W składzie desantu powinien być z zasady przedstawiciel lotnictwa z środkami łączności.

Szczególnie trudny rodzaj działań stanowi bitwa spotkaniowa. Trudności związane z jej prowadzeniem wymagają, aby ustalone zawczasu zagadnienia współdziałania lotnictwa z wojskami armii przewidywały elastyczne wykorzystanie sił przewidzianych do rozpoznawania podchodzących wojsk przeciwnika, jak też naziemnych środków ogniowych i lotnictwa, przewidzianych do zwalczania wojsk przeciwnika, zabezpieczenia skrzydeł wojsk własnych i ogniowego wsparcia ich działań.

3. Organizacja dowodzenia DISzR w operacji armijnej.

System dowodzenia DISzR w operacji armijnej podporządkowany jest ogólnej, obowiązującej w skali operacji frontowej, zasadzie zcentralizowanego dowodzenia wszystkimi siłami lotnictwa frontowego, pozwalającej dowódcy frontu na użycie armii lotniczej w sposób ukierunkowany, zapewniającej możliwość koncentrowania sił lotniczych w każdej chwili na decydujących o powodzeniu zadaniach.

Jedynie w przypadku samodzielnych działań armii lądowej na oddzielnym kierunku, istnieje możliwość operacyjnego podporządkowania pewnych sił lotniczych dowódcy operacyjnego związku lądowego.

Uwzględniając warunki prowadzenia współczesnej operacji ogólnowojskowej, należy dążyć do przybliżania organów dowodzenia lotnictwem do wojsk, korzystających z działań lotnictwa. Zgodnie z tym dążeniem i w celu zapewnienia ciągłego współdziałania między lotnictwem DISzR i wojskami armii lądowej, WSD DISzR rozmieszcza się przy SD /WSD/ dowódcy armii lądowej. Przy dywizjach lądowych znajdują się radiolokacyjne posterunki wykrywania i naprowadzania /RFWN/ i oficerowie łącznikowi lotnictwa.

Personel WSD DISzR powinien być przygotowany do kierowania działaniami grup, wykonujących zadania na korzyść danej armii, w ramach przydzielonego limitu lotów bojowych. Pracą na WSD DISzR kieruje z-ca dowódcy DISzR lub inny odpowiedzialny oficer, wyznaczony przez dowódcę DISzR. Jeżeli sytuacja tego wymaga, dowódca DISzR może osobiście dowodzić z WSD DISzR.

Do obowiązków personelu WSD DISzR należy:

- przygotowywanie propozycji wykorzystania lotnictwa w operacji armijnej;
- udział w opracowaniu planu współdziałania lotnictwa z wojskami armii;
- informowanie o aktualnych możliwościach bojowych i stanie gotowości bojowej sił lotniczych, wykonujących zadania na korzyść wojsk armii;
- informowanie SD DISzR o sytuacji w pasie działań armii i o decyzjach dowódcy armii lądowej, dotyczących lotnictwa;
- informowanie RPWN i oficerów łącznikowych przy dywizjach

- lądowych o zadaniach lotnictwa, wykonywanych na kierunku danej dywizji;
- udział w dowodzeniu działaniami lotnictwa w zakresie ustalonym przez dowódcę DISzR.

Uwzględniając decyzję dowódcy AL i dowódcy armii lądowej na operacje i na poszczególne jej dni, dowódca DISzR określa zadania podległym pułkom. Szczegóły dotyczące zadań wykonywanych w ramach lotów będących w dyspozycji dowódcy armii lądowej są przekazywane przez dowódcę lądowego do wykonawców za pośrednictwem WSD DISzR. W razie potrzeby i w miarę możliwości zadania mogą być precyzowane podczas lotu grupy na ich wykonanie. Dowódca kierujący pracą na WSD DISzR informuje dowódcę operacyjnego związku lądowego o wykonywanych przez lotnictwo zadaniach i o uzyskanych rezultatach.

Personel WSD DISzR informuje oddziały lotnicze, wykonujące zadania w pasie działań danej armii, o działaniach wojsk armii, położeniu linii styczności bojowej oraz przekazuje sygnały rozpoznawcze, wskazywania obiektów, oznaczania przedniego skraju własnych wojsk, rubieże bezpiecznego stosowania broni masowego rażenia i zwykłych środków rażenia. Ponadto kieruje pracą oficerów łącznikowych lotnictwa przy dywizjach lądowych i przy taktycznych desantach powietrznych.

Aby WSD DISzR mogło wywiązać się ze swoich zadań, powinno być przystosowane do szybkich przesunięć w terenie. Przesunięcia WSD DISzR odbywają się równocześnie z przesunięciami SD /WSD/ armii lądowej, po zameldowaniu na SD DISzR, przy zachowaniu trwałości i ciągłości dowodzenia. Stan personelu i sprzętu powinien zapewnić możliwość pracy WSD DISzR w dwóch położeniach.

Zasadniczym elementem dowodzenia DISzR jest SD DISzR. Rozwija się ono w rejonie węzła lotniskowego dywizji. Do jego zasadniczych zadań należą:

- organizacja i utrzymywanie stałej gotowości i sprawności bojowej podległych pułków i organów dowodzenia;
- utrzymanie wysokiego poziomu moralno-politycznego i odpowiednie przygotowanie całego personelu dywizji do działań bojowych;
- podejmowanie oraz opracowywanie decyzji na wykonanie postawionych przez dowódcę AL zadań oraz przekazywanie ich do wykonawców;
- planowanie całokształtu działań bojowych dywizji oraz organizowanie ich zabezpieczenia;
- koordynacja pracy bojowej wszystkich stanowisk i punktów dowodzenia w systemie dowodzenia dywizji;
- przekazywanie decyzji na WSD DISzR oraz informowanie go o stanie gotowości bojowej w podległych jednostkach;
- opracowywanie dokumentacji bojowej i sprawozdawczej oraz przekazywanie jej do zainteresowanych;
- koordynowanie współdziałania pomiędzy DISzR i wojskami wspieranej armii, a także z innymi rodzajami lotnictwa;
- kierowanie przegrupowaniem i przebazowaniem podległych pułków na nowe lotniska;
- organizowanie zabezpieczenia bojowego, materiałowo-technicznego lotniskowego i specjalnego;
- nadzór nad działalnością nawigatorów naprowadzania na poszczególne RPWN-ach.

Pozostałe elementy systemu dowodzenia DISzR /struktura dowodzenia DISzR - schemat nr 5/, to SD pułków lotnictwa myśliwko-szturmowego i pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego, rozwinięte w rejonie lotnisk bazowania tych pułków, wspomniane już

radiolokacyjne posterunki wykrywania i naprowadzania, organizowane przy związkach taktycznych pierwszorzutowych armii lądowych i punkt kontrolno-przelotowy /PKP/.

Zadanie pułkowego SD polega na:

- kierowaniu przygotowaniem i utrzymywaniem personelu pułku w wymaganej gotowości do wykonania postawionych zadań;
- dowodzeniu działaniami w zakresie ustalonym przez dowódcę DISZR;
- organizowaniu lotów bojowych, ich zabezpieczeniu oraz kierowaniu ruchem lotniczym w obszarze powietrznym pułku, a także przekazywaniu wiadomości o ruchu własnych samolotów do odpowiednich organów uprzedzania wojsk;
- opracowywaniu i meldowaniu przełożonym wyników działań bojowych pułku;
- w przypadku wykonywania zadań w systemie obrony powietrznej /wojsk lub kraju/ - uczestniczeniu w realizacji naprowadzeń własnych samolotów na cele powietrzne.

Radiolokacyjne posterunki wykrywania i naprowadzania są najniższym szczeblem realizującym dowodzenie w systemie stanowisk i punktów dowodzenia lotnictwem. W skład RPWN wchodzi środki radiotechniczne i łączności wraz z obsługą, wydzielane ze składu dywizji ogólnowojskowej oraz nawigatorzy naprowadzania, wyznaczeni ze składu DISZR. Do zasadniczych zadań RPWN należy:

- współpraca z załogami samolotów prowadzących rozpoznanie powietrzne w zakresie wykrywania, umiejscawiania i przekazywania danych o obiektach nieprzyjaciela;
- naprowadzanie na cele naziemne samolotów /grup/ lotnictwa myśliwsko-szturmowego i rozpoznawczego zgodnie z otrzymanymi zadaniami z WSD DISZR;

- współdziałanie z SD DZ /DPanc/ w zakresie określania miejsc znajdowania się wojsk oraz ich identyfikacji, udział w ostrzeganiu i wskazywaniu celów;
- pomoc dla dowódcy taktycznego związku lądowego w zakresie pełnego wykorzystania działań bojowych lotnictwa w pasie dywizji;
- pomoc /w razie potrzeby/ w wykrywaniu i naprowadzaniu samolotów na cele powietrzne.

Punkt kontrolno-przelotowy /PKP/ jest pomocniczym elementem dowodzenia lotnictwem w pasie armii ogólnowojskowej. Przeznaczony jest do współpracy z głównym radiolokacyjnym posterunkiem wykrywania i naprowadzania /GRPWN/, WSD dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego oraz samolotami w powietrzu. Punkt kontrolno-przelotowy rozmieszcza się z głównym radiolokacyjnym posterunkiem wykrywania i naprowadzania, współpracując z nim w zakresie kontroli ruchu lotniczego oraz przekazywania do centrum dowodzenia wojsk OPL armii informacji o położeniu własnych samolotów.

Jest on wyposażony w odpowiednie środki ubezpieczenia /radiostacje prowadzące, radionamiernik, radiolokator itp/ oraz techniczne środki identyfikacji samolotów, a ponadto w środki łączności UKF z samolotami. Punkt kontrolno-przelotowy rozwija się na bazie środków i składu osobowego wydzielanych z armii lotniczej lub dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego. Jest elementem dwupołożeniowym. Do zasadniczych zadań punktu kontrolno-przelotowego należy:

- udział w kontroli ruchu lotniczego w pasie armii ogólnowojskowej /pancernej/;

- dostarczanie informacji do centrum dowodzenia wojsk OPL armii o położeniu własnych samolotów, które te informacje wykorzystuje się do uprzedzania wojsk o przelotach własnego lotnictwa;
- prowadzenie ciągłej identyfikacji samolotów własnych, działających w pasie armii;
- udzielanie pomocy załogom samolotów w powietrzu w zakresie wyjścia na cel, trasę powrotną i lotnisko lądowania;
- udział w realizacji zabezpieczenia nawigacyjnego i radioelektronicznego oraz zapewnienie bezpieczeństwa lotów.

Sprawne i trwałe dowodzenie działaniami bojowymi dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego jest jednym z podstawowych warunków skutecznego wykonania zadań na korzyść wojsk lądowych. Wzrastające kryteria w zakresie dowodzenia lotnictwem szturmowo-rozpoznawczym wynikają głównie z faktu, iż lotnictwo to stanowi najbardziej manewrowy i szybki środek rozpoznania i ogniowego reagowania na całą niemal głębokość operacji armijnej. Dlatego zasadniczy wysiłek organizacyjny w budowie systemu dowodzenia DLSzR powinien być skierowany na zapewnienie krótkiego czasu obiegu informacji między szczeblem decydującym a wykonawcami zadań.

Zakończenie

Dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego jest lotniczym związkiem taktycznym, posiadającym w swoim składzie dwa podstawowe rodzaje lotnictwa: lotnictwo myśliwsko-szturmowe i lotnictwo rozpoznania taktycznego. Dzięki temu posiada ono duże możliwości wykonania wielu ważnych zadań na korzyść wojsk lądowych.

DLSzR stanowi najbardziej manewrowy środek w rękach dowódcy armii ogólnowojskowej /pancernej/, zdolny szybko przenosić wysiłek na dowolny kierunek i koncentrować swoje działania na najważniejszych obiektach. Wyłączną cechą lotnictwa w ogóle, a lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego w szczególności, jest zdolność wykonywania kompleksowych zadań. W jednym locie bojowym jest ono w stanie odszukać cel, wykonać uderzenie i określić rezultaty działania.

Spośród sił armii lotniczej dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego posiada największe możliwości skutecznego wykrywania i atakowania małych, ruchomych celów, które stanowią obecnie około 70% wszystkich najważniejszych obiektów pola bitwy, w tym również środków raketowo-jądrowych.

Skuteczność działań dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego, wykonującej zadania w taktycznym i operacyjnym współdziałaniu z wojskami lądowymi zależy w dużym stopniu od znajomości i praktycznego uwzględniania w decyzjach właściwości bojowych i realnych możliwości lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego przez personel dowództw i sztabów ogólnowojskowych.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych

Nr ewid. _____

40836

